

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

24. rujna 2020.*

[Tekst ispravljen rješenjem od 14. listopada 2020.]

„Zahtjev za prethodnu odluku – Hitni prethodni postupak – Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Europski uhiđbeni nalog – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Učinci predaje – Članak 27. – Eventualni kazneni progon zbog drugih kaznenih djela – Pravilo specijalnosti”

U predmetu C-195/20 PPU,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka), odlukom od 21. travnja 2020., koju je Sud zaprimio 8. svibnja 2020., u kaznenom postupku protiv

XC,

uz sudjelovanje:

Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: M. Vilaras, predsjednik vijeća, S. Rodin (izvjestitelj), D. Šváby, K. Jürimäe i N. Piçarra, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Bobek,

tajnik: D. Dittert, načelnik odjela,

uzimajući u obzir zahtjev suda koji je uputio prethodna pitanja od 21. travnja 2020., koji je Sud zaprimio 8. svibnja 2020., da se sukladno članku 107. Poslovnika Suda o zahtjevu za prethodnu odluku odluči u hitnom postupku,

uzimajući u obzir odluku četvrtog vijeća od 25. svibnja 2020. o prihvaćanju tog zahtjeva,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 16. srpnja 2020.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za osobu XC, M. Franzikowski i F. S. Fülcher, *Rechtsanwälte*,
- za Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof, P. Frank i S. Heine, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: njemački

- za njemačku vladu, J. Möller, M. Hellmann i F. Halabi, u svojstvu agenata,
 - [kako je ispravljeno rješenjem od 14. listopada 2020.] za Irsku, J. Quaney, u svojstvu agenta, uz asistenciju M. Gray, SC,
 - za Europsku komisiju, S. Grünheid i R. Troosters, u svojstvu agenata,
- saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 6. kolovoza 2020.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 27. stavaka 2. i 3. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.; SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83.) kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.; SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.) (u daljnjem tekstu: Okvirna odluka 2002/584).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru kaznenog postupka protiv osobe XC koja je u Njemačkoj osuđena na kaznu zatvora zbog djela kvalificiranih kao teško silovanje i iznuda, počinjenih u Portugalu tijekom 2005.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Uvodne izjave 5. i 6. Okvirne odluke 2002/584 glase:
 - „(5) Cilj koji si je postavila Unija, da postane područje slobode, sigurnosti i pravde, vodi prema ukidanju izručenja između država članica i njegovu zamjenjivanju sustavom predaje osoba između pravosudnih tijela. Nadalje, uvođenje novog pojednostavljenog sustava predaje osuđenih ili osumnjičenih osoba u svrhe izvršenja kaznenih presuda ili kaznenog progona omogućuje ukidanje zamršenosti i opasnosti od kašnjenja koji postoje kod sadašnjih postupaka izručivanja. Tradicionalni odnosi suradnje koji su do sada prevladavali između država članica trebali bi biti zamijenjeni sustavom slobodnog protoka sudskih odluka u kaznenim stvarima, kako prije, tako i poslije donošenja pravomoćnih odluka, u području slobode, sigurnosti i pravde.
 - (6) Europski uhidbeni nalog, predviđen ovom Okvirnom odlukom, prva je konkretna mjera u području kaznenog prava kojom se primjenjuje načelo uzajamnog priznavanja, koje Europsko vijeće smatra ‚kamenom temeljcem‘ pravosudne suradnje.”
- 4 Članak 1. stavci 1. i 2. te okvirne odluke određuju:
 - „1. Europski uhidbeni nalog je sudska odluka koju izdaje država članica s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice, zbog vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode.
 2. Države članice izvršavaju svaki europski uhidbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja u skladu s odredbama ove Okvirne odluke.”

5 Članak 8. stavak 1. te okvirne odluke određuje:

„Europski uhidbeni nalog sadrži sljedeće informacije, u skladu s obrascem u Prilogu:

- (a) identitet i državljanstvo tražene osobe;
- (b) ime, adresu, brojeve telefona i telefaksa te adrese za elektroničku poštu pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog;
- (c) dokaz o postojanju izvršive presude, uhidbenog naloga ili druge izvršive sudske odluke s istim učinkom, obuhvaćene odredbama članka 1. i 2.;
- (d) prirodu i pravni opis kaznenog djela, posebno u vezi s odredbama članka 2.;
- (e) opis okolnosti u kojima je kazneno djelo počinjeno, uključujući vrijeme, mjesto i stupanj sudjelovanja tražene osobe;
- (f) izrečenu kaznu, ako postoji pravomoćna presuda, ili sve propisane kazne za kazneno djelo u skladu s pravom države članice izdateljice uhidbenog naloga;
- (g) ako je moguće, ostale posljedice počinjenja kaznenog djela.”

6 Članak 27. iste okvirne odluke glasi:

„1. Svaka država članica može poslati Glavnom tajništvu Vijeća obavijest da se, s obzirom na njezine odnose prema drugim državama članicama koje su priložile istu izjavu, smatra da postoji suglasnost za kazneni progon, izricanje presude i zadržavanje u svrhe izvršavanje kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode zbog kaznenog djela koje je počinjeno prije predaje osobe, a razlikuje se od onog zbog kojega je ta osoba predana, osim ako u posebnom slučaju pravosudno tijelo izvršenja ne odluči drugačije u svojoj odluci o predaji.

2. Osim u slučajevima iz stavaka 1. i 3., protiv predane osobe ne može se voditi kazneni progon i ne može joj se izreći presuda ili na drugi način oduzeti sloboda zbog kaznenog djela koje je počinjeno prije njezine predaje, a razlikuje se od onog zbog kojega je predana.

3. Stavak 2. ne primjenjuje se u sljedećim slučajevima:

- (a) Ako je osoba imala mogućnost napustiti državno područje države članice kojoj je predana, a nije to učinila u roku od 45 dana nakon puštanja, ili se vratila na njezino državno područje nakon što ga je bila napustila;

[...]

- (g) ako je pravosudno tijelo izvršenja, koje je predalo traženu osobu, dalo pristanak u skladu sa stavkom 4.

4. Zahtjev za pristanak predaje se pravosudnom tijelu izvršenja, uz informacije iz članka 8. stavka 1., te uz prijevod iz članka 8. stavka 2. Pristanak se daje ako je kazneno djelo zbog kojega se traži pristanak i samo uvjetovano predajom u skladu s odredbama ove Okvirne odluke. Pristanak se odbija zbog razloga iz članka 3., a inače može biti odbijen samo zbog razloga iz članka 4. Odluka se donosi najkasnije 30 dana od dana primitka zahtjeva.

[...]”

Njemačko pravo

- 7 Članak 27. stavci 2. i 3. Okvirne odluke 2002/584 preneseni su u njemačko pravo člankom 83.h stavcima 1. i 2. Gesetza über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima), od 23. prosinca 1982. (BGBl. 1982 I, str. 2071.), u verziji koja se primjenjuje na činjenice u glavnom postupku.
- 8 Taj članak 83.h određuje:
- „1. Država članica na temelju europskog uhidbenog naloga protiv predanih osoba:
- 1.) ne može voditi kazneni progon i ne može im izreći presudu ili na drugi način oduzeti slobodu zbog kaznenog djela koje je počinjeno prije njihove predaje, a razlikuje se od onog zbog kojega su predane, [...]
- [...]
2. Stavak 1. ne primjenjuje se u sljedećim slučajevima:
- 1.) ako je osoba imala mogućnost napustiti državno područje države članice kojoj je predana, a nije to učinila u roku od 45 dana nakon puštanja, ili se vratila na njezino državno područje nakon što ga je bila napustila;
 - 2.) ako kazneno djelo nije kažnjivo kaznom zatvora ili mjerom oduzimanja slobode;
 - 3.) ako se na temelju kaznenog postupka ne mogu primijeniti mjere oduzimanja slobode;
 - 4.) ako bi toj osobi mogla biti izrečena kazna ili mjera koja ne uključuje oduzimanje slobode, čak i ako ta kazna ili mjera može dovesti do ograničavanja njezine osobne slobode;
 - 5.) ako je država članica izvršenja ili predana osoba odustala od načela specijalnosti.
3. Izjava o odricanju koja je uslijedila nakon predaje osobe daje se na zapisnik pred sucem ili državnim odvjetnikom. Izjava o odricanju nije opoziva. Predanu osobu se o tome mora poučiti.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 9 Protiv osobe XC su u Njemačkoj vođena tri različita kaznena postupka, koji su se redom odnosili na kaznena djela, kao prvo, trgovanja opojnim sredstvima, kao drugo, spolnog zlostavljanja djeteta počinjenog u Portugalu, i kao treće, teškog silovanja i iznude, također počinjena u Portugalu.
- 10 Najprije je Amtsgericht Niebüll (Općinski sud u Niebüllu, Njemačka) osobu XC zbog trgovanja opojnim sredstvima 6. listopada 2011. osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i devet mjeseci. Izvršavanje te kazne prekinuto je uz uvjetni otpust.
- 11 Potom je tijekom 2016. u Njemačkoj protiv osobe XC pokrenut kazneni postupak zbog djela kvalificiranih kao spolno zlostavljanje djeteta, počinjenih u Portugalu, te je 23. kolovoza 2016. Staatsanwaltschaft Hannover (Državno odvjetništvo u Hannoveru, Njemačka) izdalo europski uhidbeni nalog u svrhu provođenja kaznenog progona za ta djela. Nakon što je Tribunal da Relação de Évora (Žalbeni sud u Évori, Portugal) odobrio predaju osobe XC njemačkim pravosudnim tijelima zbog navedenog kaznenog djela, i nakon što se osoba XC tom prilikom nije odrekla od prava na „pravilo

specijalnosti”, ista je dana 22. lipnja 2017. predana Saveznoj Republici Njemačkoj od strane portugalskih pravosudnih tijela. Nakon što je osuđena na kaznu zatvora od jedne godine i tri mjeseca, zatvorena je u toj državi članici.

- 12 Tijekom izvršavanja kazne na koju je osoba XC osuđena zbog spolnog zlostavljanja djeteta, ukinut je uvjetni otpust od izvršenja kazne iz presude Amtsgerichta Niebüll (Općinski sud u Niebüllu) od 6. listopada 2011., zbog trgovanja opojnim sredstvima. Staatsanwaltschaft Flensburg (Državno odvjetništvo u Flensburgu, Njemačka) podnijelo je 22. kolovoza 2018. Tribunalu de Relação de Évora (Žalbeni sud u Évori), kao pravosudnom tijelu izvršenja europskog uhidbenog naloga iz točke 11. ove presude, zahtjev za odricanje od primjene pravila specijalnosti te zatražilo suglasnost za izvršavanje kazne koju je izrekao Amtsgericht Niebüll (Općinski sud u Niebüllu) 6. listopada 2011.
- 13 S obzirom na to da nije bilo odgovora od strane Tribunalu de Relação de Évora (Žalbeni sud u Évori), osoba XC je 31. kolovoza 2018. puštena na slobodu i smještena pod zaštitni nadzor u trajanju od pet godina, u okviru kojeg se morala jednom mjesečno javiti svojem probacijskom službeniku. Optuženik je 18. rujna 2018. otputovao u Nizozemsku, a zatim u Italiju. Staatsanwaltschaft Flensburg (Državno odvjetništvo u Flensburgu) izdao je 19. rujna 2018. protiv osobe XC europski uhidbeni nalog radi izvršenja presude Amtsgerichta Niebüll (Općinski sud u Niebüllu) od 6. listopada 2011.
- 14 Osoba XC je 27. rujna 2018. uhićena u Italiji na temelju tog europskog uhidbenog naloga. Dana 10. listopada 2018. talijansko tijelo izvršenja dalo je svoj pristanak na njezinu predaju. Osoba XC je 18. listopada 2018. predana njemačkim tijelima.
- 15 Naposljetku, Amtsgericht Braunschweig (Općinski sud u Braunschweigu, Njemačka) izdao je 5. studenoga 2018. uhidbeni nalog radi provođenja istrage u trećem predmetu u koji je bila upletena osoba XC, i koji se odnosio na djela teškog silovanja i iznude počinjena u Portugalu tijekom 2005.
- 16 Staatsanwaltschaft Braunschweig (Državno odvjetništvo u Braunschweigu, Njemačka) zatražio je 12. prosinca 2018. od talijanskog tijela izvršenja suglasnost za kazneni progon osobe XC i zbog kaznenih djela teškog silovanja i iznude. Corte d'appello de Milano (Žalbeni sud u Milanu, Italija) dao je tu suglasnost 22. ožujka 2019.
- 17 Osobi XC je na temelju uhidbenog naloga koji je 5. studenoga 2018. izdao Amtsgericht Braunschweig (Općinski sud u Braunschweigu) u Njemačkoj određen istražni zatvor od 23. srpnja 2019. do 11. veljače 2020. Tijekom tog je razdoblja Landgericht Braunschweig (Zemaljski sud u Braunschweigu, Njemačka) presudom od 16. prosinca 2019. osudio osobu XC za kaznena djela teškog silovanja i iznude počinjena tijekom 2005. u Portugalu. Izrekao joj je jedinstvenu kaznu zatvora od sedam godina u koju je uračunao presudu Amtsgerichta Niebüll (Općinski sud u Niebüllu) od 6. listopada 2011. U jedinstvenu kaznu u cijelosti je uračunao i vrijeme koje je osoba XC provela u istražnom zatvoru u Italiji.
- 18 Portugalsko tijelo izvršenja suglasilo se 21. siječnja 2020. s izvršavanjem jedinstvene kazne zatvora koju je Amtsgericht Niebüll (Općinski sud u Niebüllu) izrekao 6. listopada 2011. Osoba XC nalazi se u zatvoru od 12. veljače 2020., po osnovi izvršenja navedene kazne.
- 19 Osoba XC pred sudom koji je uputio zahtjev podnijela je reviziju protiv presude Landgerichta Braunschweig (Zemaljski sud u Braunschweigu) od 16. prosinca 2019. Konkretno, ona osporava valjanost postupka koji je doveo do izricanja te presude s obzirom na pravilo specijalnosti predviđeno člankom 27. Okvirne odluke 2002/584. Osoba XC u osnovi tvrdi da je, s obzirom na to da portugalsko tijelo izvršenja nije dalo suglasnost za vođenje kaznenog progona za kaznena djela teškog silovanja i iznude počinjena u Portugalu tijekom 2005., njemačka tijela nisu imala pravo procesuirati. Naime, osoba XC se od 1. rujna 2018. i nadalje nalazi pod zaštitom pravila specijalnosti. Stoga su kazneni progon protiv osobe XC koji su poduzela njemačka tijela bez prethodne suglasnosti

portugalskog tijela za izvršenje, kao i postupovni akti koji se na isti odnose, kao što je uhidbeni nalog koji je izdao Amtsgericht Braunschweig (Općinski sud u Braunschweigu) 5. studenoga 2018., nezakoniti.

- 20 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, pitanje može li taj uhidbeni nalog i dalje biti na snazi ili ga, naprotiv, treba poništiti, ovisi o pitanju smiju li njemačka tijela kazneno progoniti osobu XC zbog optužbi za kaznena djela teškog silovanja i iznude počinjena tijekom 2005. u Portugalu.
- 21 U tim je okolnostima Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Trebali li članak 27. stavke 2. i 3. Okvirne odluke 2002/584 [...] tumačiti na način da se pravilu specijalnosti ne protivi mjera oduzimanja slobode zbog djela počinjenog prije predaje osobe, a koje se razlikuje od onog zbog kojega je ta osoba predana, ako je ta osoba državno područje države članice izdavateljice nakon predaje dobrovoljno napustila, kasnije ju je druga država članica na temelju novog europskog uhidbenog naloga ponovno predala na državno područje države članice izdavateljice i ta je druga država članica izvršenja dala suglasnost za progon, izricanje presude i izvršavanje kazne zbog tog drugog djela?”

Hitni postupak

- 22 Sud koji je uputio zahtjev zatražio je da se o ovom zahtjevu za prethodnu odluku odlučuje u hitnom prethodnom postupku, predviđenom člankom 107. Poslovnika Suda.
- 23 U potporu svojem zahtjevu taj sud ističe da se osoba XC nalazi u zatvoru na temelju presude Amtsgerichta Niebüll (Općinski sud u Niebüllu) od 6. listopada 2011. Međutim, također prema navodima suda koji je uputio zahtjev, uhidbeni nalog koji je 5. studenoga 2018. izdao Amtsgericht Braunschweig (Općinski sud u Braunschweigu) predstavlja dodatni razlog za zadržavanje dotične osobe te bi mogao dovesti do ograničenja ublažavanja izvršenja kazne koja joj je izrečena.
- 24 Usto, sud koji je uputio zahtjev ističe da će osoba XC 7. lipnja 2020. izvršiti dvije trećine kazne koju joj je 6. listopada 2011. izrekao Amtsgericht Niebüll (Općinski sud u Niebüllu), te će stoga imati uvjete za eventualni prekid izvršenja ostatka te kazne uz određene uvjete. U tom pogledu, sud koji je uputio zahtjev objašnjava da, s jedne strane, uhidbeni nalog koji je izdao Amtsgericht Braunschweig (Općinski sud u Braunschweigu) 5. studenoga 2018. može spriječiti prekid izvršenja navedene kazne. S druge strane, u slučaju da se takav prekid odobri, sud koji je uputio zahtjev navodi da odgovor na pitanje o valjanosti tog uhidbenog naloga određuje može li se na temelju njega odrediti istražni zatvor.
- 25 U tom pogledu kao prvo treba reći da se ovaj zahtjev za prethodnu odluku odnosi na tumačenje Okvirne odluke 2002/584, koja spada u područja iz glave V. trećeg dijela UFEU-a, a koja uređuje područje slobode, sigurnosti i pravde. Stoga se na taj zahtjev može primijeniti hitni prethodni postupak.
- 26 Kao drugo, što se tiče kriterija hitnosti, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda treba uzeti u obzir okolnost da je osobi o kojoj je riječ u glavnom postupku trenutačno oduzeta sloboda i da njezino zadržavanje u istražnom zatvoru ovisi o ishodu glavnog postupka. Osim toga, situaciju dotične osobe treba ocjenjivati s obzirom na stanje na dan ispitivanja zahtjeva da se o zahtjevu za prethodnu odluku odluči u hitnom prethodnom postupku (presuda od 22. prosinca 2017., Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, t. 58. i navedena sudska praksa).
- 27 U ovom predmetu, s jedne strane, iako je nesporno da je, na navedeni dan, osoba XC lišena slobode na temelju presude Amtsgerichta Niebüll (Općinski sud u Niebüllu) od 6. listopada 2011., činjenica je da se istražni zatvor u odnosu na nju može opravdati i uhidbenim nalogom koji je izdao Amtsgericht

Braunschweig (Općinski sud u Braunschweigu) 5. studenoga 2018. S druge strane, održavanje tog uhidbenog naloga na snazi može dovesti do ograničenja ublažavanja izvršenja kazne zatvora izrečene protiv te osobe, može utjecati na odluku o uvjetnom prekidu izvršenja te kazne i, u slučaju da se takav prekid odobri, može postati jedina pravna osnova za zadržavanje osobe XC u istražnom zatvoru.

- 28 U tim okolnostima, četvrto vijeće Suda odlučilo je 25. svibnja 2020. na prijedlog suca izvjestitelja i nakon saslušanja nezavisnog odvjetnika prihvatiti zahtjev suda koji je uputio zahtjev da se o ovom prethodnom pitanju odluči u hitnom prethodnom postupku.

O prethodnom pitanju

- 29 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u osnovi želi saznati treba li članak 27. stavke 2. i 3. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da se pravilu specijalnosti utvrđenom u stavku 2. tog članka ne protivi mjera oduzimanja slobode donesena u odnosu na osobu protiv koje je izdan prvi europski uhidbeni nalog zbog kaznenih djela različitih od onih koja su razlog njezine predaje na temelju tog naloga, i koja su počinjena prije potonjih, ako je ta osoba dobrovoljno napustila područje države članice izdateljice prvog naloga, te je u nju predana na temelju drugog europskog uhidbenog naloga izdanog nakon tog odlaska radi izvršenja kazne zatvora, ako je na temelju drugog europskog uhidbenog naloga pravosudno tijelo njegova izvršenja dalo suglasnost za proširenje kaznenog progona na kaznena djela zbog kojih je izrečena ta mjera oduzimanja slobode.
- 30 Kako bi se odgovorilo na prethodno pitanje, valja podsjetiti na to da pravo Unije počiva na temeljnoj pretpostavci da svaka država članica sa svim drugim državama članicama dijeli te priznaje da i one s njom dijele niz zajedničkih vrijednosti na kojima se temelji Unija, kako je to navedeno u članku 2. UEU-a. Ta pretpostavka podrazumijeva i opravdava postojanje uzajamnog povjerenja između država članica u priznavanju tih vrijednosti i stoga u poštovanju prava Unije koje ih provodi (presuda od 11. ožujka 2020., SF (Europski uhidbeni nalog – Jamstvo vraćanja u državu izvršiteljicu), C-314/18, EU:C:2020:191, t. 35. i navedena sudska praksa).
- 31 U tom pogledu valja podsjetiti da je cilj Okvirne odluke 2002/584, kako to osobito proizlazi iz njezina članka 1. stavaka 1. i 2., u vezi s njezinom uvodnom izjavom 5., zamjena multilateralnog sustava izručivanja, utemeljenog na Europskoj konvenciji o izručenju, potpisanoj u Parizu 13. prosinca 1957., sustavom predaje osuđenih ili osumnjičenih osoba u svrhe izvršenja kaznenih presuda ili kaznenog progona između pravosudnih tijela, koji se temelji na načelu uzajamnog priznavanja (presuda od 11. ožujka 2020., SF (Europski uhidbeni nalog – Jamstvo vraćanja u državu izvršiteljicu), C-314/18, EU:C:2020:191, t. 37. i navedena sudska praksa).
- 32 Na taj način ta okvirna odluka nastoji – uvođenjem novog, pojednostavnjenog i učinkovitijeg sustava predaje osuđenih osoba ili osoba osumnjičenih da su prekršile kazneni zakon – olakšati i ubrzati pravosudnu suradnju u svrhu pridonošenja ostvarenju cilja dodijeljenog Uniji da postane područje slobode, sigurnosti i pravde, zasnivajući se pri tome na visokoj razini povjerenja koje mora postojati između država članica (presuda od 11. ožujka 2020., SF (Europski uhidbeni nalog – Jamstvo vraćanja u državu izvršiteljicu), C-314/18, EU:C:2020:191, t. 38. i navedena sudska praksa).
- 33 U području uređenom Okvirnom odlukom 2002/584 načelo uzajamnog priznavanja – koje je, kao što to, među ostalim, proizlazi iz njezine uvodne izjave 6., „kamen temeljac” pravosudne suradnje u kaznenom području – nalazi svoju primjenu u članku 1. stavku 2. te okvirne odluke, koji sadržava pravilo da su države članice obvezne izvršiti svaki europski uhidbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja i u skladu s odredbama te okvirne odluke. Pravosudna tijela izvršenja stoga u načelu mogu odbiti izvršiti takav nalog samo zbog iscrpno navedenih razloga za neizvršenje predviđenih Okvirnom odlukom 2002/584 (vidjeti, u tom smislu, presudu od 11. ožujka 2020., SF (Europski uhidbeni nalog – Jamstvo vraćanja u državu izvršiteljicu), C-314/18, EU:C:2020:191, t. 39. i navedenu sudska praksu).

- 34 U ovom predmetu, iz spisa kojim raspolaže Sud proizlazi da je, s jedne strane, na temelju europskog uhidbenog naloga od 19. rujna 2018. koji je izdalo Državno odvjetništvo u Flensburgu radi izvršenja presude Amtsgerichta Niebüll (Općinski sud u Niebüllu) od 6. listopada 2011., talijansko tijelo izvršenja 10. listopada 2018. dalo suglasnost za izvršenje te presude, prije no što je 18. listopada 2018. predalo osobu XC njemačkim tijelima. S druge strane, iz tog spisa proizlazi i da je na temelju zahtjeva koji je 12. prosinca 2018. podnijelo Državno odvjetništvo u Braunschweigu, kako bi se osobu XC kazneno gonilo zbog kaznenih djela teškog silovanja i iznude, Corte d'appello di Milano (Žalbeni sud u Milanu) 22. ožujka 2019. dao suglasnost na progon zbog tih djela.
- 35 Što se tiče članka 27. Okvirne odluke 2002/584, Sud je već presudio da, iako njezini članci 27. i 28. dodjeljuju državama članicama određene precizne nadležnosti prilikom izvršenja europskog uhidbenog naloga, te se odredbe – s obzirom na to da sadržavaju pravila koja odstupaju od načela uzajamnog priznanja utvrđenog u članku 1. stavku 2. te okvirne odluke – ne mogu tumačiti na način koji bi doveo do osujećenja cilja koji se nastoji ostvariti navedenom okvirnom odlukom, a to je pojednostavljenje i ubrzanje predaja između pravosudnih tijela država članica imajući na umu uzajamno povjerenje koje među njima mora postojati (vidjeti, u tom smislu, presudu od 28. lipnja 2012., West, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, t. 77.).
- 36 Treba podsjetiti da članak 27. stavak 2. Okvirne odluke 2002/584 utvrđuje pravilo specijalnosti, prema kojem se protiv predane osobe u načelu ne može voditi kazneni progon i ne može joj se izreći presuda ili na drugi način oduzeti sloboda zbog kaznenog djela koje je počinjeno prije njezine predaje, a razlikuje se od onog zbog kojega je predana.
- 37 Kao prvo, kao što je istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 33. svojeg mišljenja, iz doslovnog tumačenja te odredbe proizlazi da je to pravilo usko povezano s predajom na temelju izvršenja konkretnog europskog uhidbenog naloga, s obzirom na to da se u tekstu te odredbe spominje „predaja” u jednini.
- 38 Potom, kako je istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 37. svojeg mišljenja, to se tumačenje potvrđuje kontekstualnim tumačenjem navedene odredbe. Naime, i članak 1. stavak 1. Okvirne odluke 2002/584, koji definira europski uhidbeni nalog s obzirom na posebni cilj koji se njime ostvaruje, i članak 8. stavak 1. te okvirne odluke, koji zahtijeva da svaki europski uhidbeni nalog bude precizan u pogledu prirode i pravnog opisa kaznenih djela na koja se odnosi i da opiše okolnosti u kojima su ona počinjena, ukazuju na to da je pravilo specijalnosti povezano s izvršenjem konkretnog europskog uhidbenog naloga.
- 39 Naposljetku, kako proizlazi iz sudske prakse Suda, pravilo specijalnosti je povezano sa suverennošću države članice izvršenja i traženoj osobi daje pravo da se protiv nje može voditi kazneni progon, izreći presuda ili oduzeti sloboda samo zbog kaznenog djela zbog kojega je predana (presuda od 1. prosinca 2008., Leymann i Pustovarov, C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, t. 43. i 44.).
- 40 Naime, to pravilo zahtijeva da država članica izdateljica uhidbenog naloga koja želi kazneno progoniti ili osuditi osobu zbog kaznenog djela počinjenog prije njezine predaje na temelju europskog uhidbenog naloga različitog od onog koje je dovelo do te predaje, mora ishoditi suglasnost države članice izvršenja kako bi se izbjeglo da prva država članica ne zadre u nadležnosti koje bi mogla izvršavati država članica izvršenja i da ne prekorači svoje ovlasti u odnosu na optuženika. S obzirom na to da je cilj mehanizma europskog uhidbenog naloga predaja dotične osobe državi članici izdateljici takvog naloga, zbog konkretnih kaznenih djela koja su u njemu navedena, njezinim prisilnim dovođenjem na područje te države članice, pravilo specijalnosti je neodvojivo povezano s izvršenjem konkretnog europskog uhidbenog naloga čiji je doseg jasno definiran.
- 41 Iz toga slijedi da pravilo specijalnosti na koje se moglo pozivati u okviru prve predaje osobe XC od stane portugalskih tijela izvršenja, nema utjecaja na povrat osobe XC na njemačko državno područje na temelju europskog uhidbenog naloga koji je izdalo Državno odvjetništvo u Flensburgu 19. rujna 2018. Kako je istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 50. svojeg mišljenja, neprimjenjivost pravila

specijalnosti na temelju prvog europskog uhidbenog naloga koji je izdalo Državno odvjetništvo u Hannoveru 23. kolovoza 2016. ne proizlazi iz jedne od iznimki predviđenih člankom 27. stavkom 3. Okvirne odluke 2002/584, nego iz činjenice da glavni postupak u međuvremenu spada u okvir izvršenja drugog europskog uhidbenog naloga izdanog protiv osobe XC od strane Državnog odvjetništva u Flensburgu 19. rujna 2018.

- 42 U tim bi okolnostima zahtjev – kako bi se neku osobu moglo kazneno progoniti, osuditi ili zadržati u svrhe izvršavanja kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode zbog kaznenog djela koje je počinjeno prije njezine predaje, a razlikuje se od onog zbog kojega je predana – da suglasnost daju i pravosudno tijelo izvršenja države članice koja je predala traženu osobu na temelju prvog europskog uhidbenog naloga i pravosudno tijelo izvršenja države članice koja je tu osobu predala na temelju drugog europskog uhidbenog naloga, sprečavao djelotvornost postupka predaje i time ugrožavao cilj koji se ostvaruje Okvirnom odlukom 2002/584, kako isti proizlazi iz ustaljene sudske prakse navedene u točki 35. ove presude.
- 43 Stoga, s obzirom na to da je u ovom predmetu osoba XC dobrovoljno napustila njemačko državno područje nakon što je u toj državi članici odslužila kaznu na koju je osuđena zbog kaznenih djela na koje se odnosio prvi europski uhidbeni nalog koji je izdalo Državno odvjetništvo u Hannoveru 23. kolovoza 2016., ona više nema pravo pozivati se na pravilo specijalnosti koje se odnosi na taj prvi europski uhidbeni nalog. S obzirom na to, navedena se osoba može pozivati na pravilo specijalnosti samo u pogledu europskog uhidbenog naloga koji je izdalo Državno odvjetništvo u Flensburgu 19. rujna 2018., i koji je izvršilo talijansko tijelo izvršenja.
- 44 U tom pogledu, iz članka 27. stavka 3. točke (g) Okvirne odluke 2002/584 proizlazi da se pravilo specijalnosti predviđeno u stavku 2. tog članka ne primjenjuje ako je pravosudno tijelo izvršenja, koje je predalo traženu osobu, dalo pristanak da se protiv nje vodi kazneni progon, izrekne presuda ili da je se zadrži u svrhe izvršavanje kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode zbog kaznenog djela koje je počinjeno prije njezine predaje, a razlikuje se od onog zbog kojega je ta osoba predana.
- 45 S obzirom na to da je, kako proizlazi iz točke 43. ove presude, u predmetu poput onog iz glavnog postupka jedina predaja koja je relevantna za ocjenjivanje poštovanja pravila specijalnosti ona do koje je došlo na temelju drugog europskog uhidbenog naloga, pristanak koji se zahtijeva u članku 27. stavku 3. točki (g) Okvirne odluke 2002/584 mora dati jedino pravosudno tijelo izvršenja države članice koja je predala traženu osobu na temelju navedenog europskog uhidbenog naloga.
- 46 Stoga na upućeno pitanje treba odgovoriti da članak 27. stavke 2. i 3. Okvirne odluke 2002/584 treba tumačiti na način da se pravilu specijalnosti utvrđenom u stavku 2. tog članka ne protivi mjera oduzimanja slobode donesena u odnosu na osobu protiv koje je izdan prvi europski uhidbeni nalog zbog kaznenih djela različitih od onih koja su razlog njezine predaje na temelju tog naloga, i koja su počinjena prije potonjih, ako je ta osoba dobrovoljno napustila područje države članice izdavateljice prvog naloga, te je u nju predana na temelju drugog europskog uhidbenog naloga izdanog nakon tog odlaska radi izvršenja kazne zatvora, ako je na temelju drugog europskog uhidbenog naloga pravosudno tijelo njegova izvršenja dalo suglasnost za proširenje kaznenog progona na kaznena djela zbog kojih je izrečena ta mjera oduzimanja slobode.

Troškovi

- 47 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

Članak 27. stavke 2. i 3. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009., treba tumačiti na način da se pravilu specijalnosti utvrđenom u stavku 2. tog članka ne protivi mjera oduzimanja slobode donesena u odnosu na osobu protiv koje je izdan prvi europski uhidbeni nalog zbog kaznenih djela različitih od onih koja su razlog njezine predaje na temelju tog naloga, i koja su počinjena prije potonjih, ako je ta osoba dobrovoljno napustila područje države članice izdavateljice prvog naloga, te je u nju predana na temelju drugog europskog uhidbenog naloga izdanog nakon tog odlaska radi izvršenja kazne zatvora, ako je na temelju drugog europskog uhidbenog naloga pravosudno tijelo njegova izvršenja dalo suglasnost za proširenje kaznenog progona na kaznena djela zbog kojih je izrečena ta mjera oduzimanja slobode.

Potpisi